N° 146. 1855.

# MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 6 December.

Deze courant verschijnt des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van Advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone Advertentien is 22 cent per regel; van Huwelijks, Geboorte of Doodbekendmakingen enz., van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

Editie van Woensdag avond 8 ure.

## Binnenlandsche Tijdingen.

### Middelburg 5 december.

Reeds gisteren avond hebben wij aan de geabonneerden op onze bulletins medegedeeld, dat in de zitting der tweede kamer van de staten-generaal van gisteren, hoofdstuk VIII (marine) der begrooting aangenomen is met 38 tegen 24 stemmen.

Uit Oostburg deelt men ons het volgende mede:

„Met genoegen kunnen wij melden, dat het H. M. onze geliefde en geëerbiedigde koningin heeft behaagd, om bij een schrijven van haren secretaris in dato 30 nov. jl., aan mevrouw A. S. Prenier geb. Willis, als hoofd-directrice der te Sluis gevestigde kantschool van armekinderen, onder de zinspreuk „Doet wel en ziet niet om” te kennen te geven, dat H. M. het door haar namens de directie aangeboden beschermvrouwschap dier school volgaarne heeft aangenomen. Hartelijk hopen wij dat dit blijk van groote belangstelling en hooge ingenomenheid onzer geliefde koningin, met dezen zoo belangrijken tak van industrie, welke in gedachte school door arme kinderen beoefend wordt, velen in deze provincie zal aansporen om de belangen dezer armen inrigting voor te staan en te bevorderen, door hare producten (welke, in aanmerking nemende den korten tijd van haar bestaan, niet behoeven achter te staan voor de kanten welke bij onze belgische naburen gemaakt worden) te koopen en algemeen aan te bevelen. Hiermede toch zal men het tweeledige doel der directie helpen bevorderen, namelijk om dezen tak van belgische industrie op onzen nederlandschen bodem voort te planten, en ten anderen de kinderen van behoeftige ouders in staat te stellen om eigen middel van bestaan te erlangen, de armoede zoo veel mogelijk te voorkomen en de bedelarij te weren. Wij uiten dezen wensch te meer, omdat het provenu der verkocht wordende kanten geheel ten bate komt van de arme kantwerkstertjes die ze gemaakt hebben, en die gedurende den naderenden winter daarmede niet alleen in hare eigene behoefte, maar tevens voor een gedeelte in die harer arme ouders moeten helpen voorzien.”

✕ Een tijdvak der geschiedenis, dat nog zeer weinig en eigenlijk nog in het geheel niet bewerkt is, is het einde der vorige eeuw. Wij vernemen daarom met genoegen, dat de heer dr. R. Fruin, wiens scherpen blik en juist oordeel ons gebleken is uit zijne wederlegging der anti-revolutionnaire beginselen, zich ijverig bezig houdt met eene studie van dat belangrijk tijdvak onzer historie.

In den avond van 2 dezer is te 's Hage de brievenbesteller K., op wien sedert lang vermoeden bestond, dat hij zich schuldig maakte aan verduistering van brieven, op de daad betrapt, dat hij zich op sluwe wijze in het bezit had weten te stellen van een brief met geldswaarde. Hij is dien ten gevolge gevankelijk naar het huis van verzekering overgebragt.

### Benoemingen en besluiten.

Bij Zr. Ms. besluit is met 1 januarij 1856, jhr. R. Schuurbeque Boeije, arrondissements-betaalmeester te Zierikzee, als zoodanig overgeplaatst naar Zutphen, en benoemd te Zierikzee, de heer J. Gevers Leuven, ontvanger van 's rijks middelen te Huissen.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 30 november is benoemd tot commissaris van policie te Goes J. C. D. van den Bussche, beëedigd klerk ter griffie der arrondissements-regtbank aldaar.

— Z. M. heeft bij besluit van den 24 nov. goedgevonden te benoemen, bij het personeel van de geneeskundige dienst der landmagt, tot officier van gezondheid der 2de klasse, den officier van gezondheid van de 3de klasse G. J. Roetering, van gemeld personeel.

### Marine en Leger.

Uit Vlissingen wordt ons geschreven:

Wij vernemen dat de kapitein ter zee, jhr. P. G. J. de Haze Bomme, thans kommandant van Zr. Ms. wachtschip alhier, zijn ontslag uit 's rijks zeedienst heeft aangevraagd.

✕ Het stoomschip Sindoro ligt aan het Nieuwediep gereed om het zeilree liggende koopvaardijschip Calipso, hetwelk victualie in heeft voor de West-Indien, bij slechten wind tot in de Hoofden te slepen.

— Ll. vrijdag is te Leyden de rijks kanonneerboot in de haven aangekomen, wier aankomst door mistig weder en tegenwind tot hiertoe vertraagd was. Zij staat onder bevel van den schipper onder-officier van Eekenen is verder bemand met acht koppen.

### Verschillende berigten.

Naar wij vernemen bedragen de in N. O. Indie ingezamelde giften, ten behoeve der noodlijdenden, ten gevolge van den in Nederland gewoed hebbenden watersnood, voor zooverre zij aan den directeur van financien bekend zijn, de aanzienlijke som van ƒ 74,973,58.

— Dezer dagen is te Rodes in Frankrijk in 85jarigen ouderdom overleden de generaal Tarayre, die vroeger in hollandsche dienst is geweest.

— Staat der nederlandsche bank op 30 november jl.: omloopende bankbiljetten ƒ 89,728,955, saldo's van rekeningen courant ƒ 27,284,289,83, munt en muntmateriaal ƒ 79,277,976,31.

### Staten-Generaal.

Nader verslag der zitting van 1 december.

Bij de verdere beraadslaging in de tweede kamer over de begrooting van uitgaven, ten behoeve der binnenlandsche zaken, heeft de heer Sloet eenige inlichtingen verlangd nopens het onderzoek naar de geologische gesteldheid van Nederland en de daarin gebragte betreurenswaardige vertraging.

De minister heeft deswege te kennen gegeven, dat de commissie is ontbonden op verzoek van al hare leden, dat haar daarop nog meer geleerden zijn toegevoegd, doch dat zij ook daarna tot geene aanneming van een bepaald ontwerp heeft kunnen geraken, dat de regering de zaak in handen heeft gesteld van de akademie van wetenschappen, en haar rapport is wachtende.

Op nog eenige aanmerkingen van den heer Thorbecke, heeft de minister geantwoord, dat de benoeming van de eerste commissie de regering heeft overtuigd dat de zaak niet meer tijdelijk aan eene andere commissie kon worden opgedragen.

Ten slotte is het vijfde hoofdstuk der staats-begrooting met algemeene stemmen aangenomen.

Bij de behandeling van het zesde hoofdstuk, de kosten voor de hervormde eeredienst, is de zaak der pensioenen ter sprake gebragt, en heeft de minister te dien aanzien aangemerkt, dat hij het verslag der commissie deswegens is wachtende, doch dat zulks in geen geval van invloed zal kunnen zijn op het thans voorgedragen cijfer.

Het hoofdstuk is aangenomen met 53 tegen 7 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren Storm, Dullert, van Eck, Reinders, Hengst, Westerhoff en van der Veen.

Bij de beraadslaging over het zevende hoofstuk, de kosten van de roomsch katholieke eeredienst, heeft de heer Thorbecke inlichting gevraagd omtrent de koninklijke goedkeuring, welke voor zoo veel noodig, is verleend aan de reglementen op de parochiale kerkbesturen, en heeft die spreker verlangd te weten, waartoe die goedkeuring is gevorderd, en in de tweede plaats, met welk regt door de prelaten is verklaard, dat elke parochie zoude zijn een zedelijk ligchaam, en gevolgelijk bekleed met de bevoegdheid, aan zedelijke ligchamen toegekend, en in welk verband dit staat tot de wet op de vereenigingen en vergaderingen.

Z. exc. de minister voor de roomsch kath. eeredienst heeft daarop aangemerkt, dat de goedkeuring is verleend, omdat er twijfel ontstond of die soms niet noodig kon zijn, en dat in de bedoelde verklaring niet dat gene gevonden wordt, hetwelk volgens den spreker daarin is bespeurd, dat voor het overige hetgeen de grondwet voorschrijft, nopens het regt van vereeniging en vergadering, van geene toepassing is op kerkelijke gemeenten.

Deze inlichtingen hebben den spreker niet bevredigd, die heeft begrepen dat in het belang van de vrijheid der gemeenten, de koninklijke goedkeuring niet behoorde te worden verleend, wanneer die niet bepaaldelijk noodig was, en op nieuw heeft betoogd dat de parochien inderdaad door den bisschop zijn erkend als zedelijke ligchamen, dat de wet van april 1855 op het regt van vereeniging en vergadering is algemeen, en hij zich niet heeft beroepen op de grondwet, maar op die algemeen verbindende wet.

De minister heeft met den spreker ingestemd, dat de gemeenten vrij moeten zijn, maar heeft beweerd dat zij door de verleende goedkeuring, voor zoo veel noodig, niet in deze vrijheid zijn belemmerd. Verder heeft zijne exc. beweerd, dat de parochien niet zijn verklaard zedelijke ligchamen, maar dat een bestuur is aangewezen, hetwelk de burgerlijke regten kan uitoefenen, en dat het roomsch katholiek kerkgenootschap niet wordt beheerscht door de wet van april 1855.

Ook het zevende hoofdstuk is met 53 tegen 7 stemmen (dezelfden die zich tegen het zesde hebben verklaard) aangenomen.

De beraadslaging over het achtste hoofdstuk, de kosten der zeemagt, zijn daarop geopend.

De heer Ter Bruggen Hugenholtz verklaart zich als volksvertegenwoordiger op een moeijelijk standpunt geplaatst te zien. Gaarne zou hij, alleen de inspraak van zijn gevoel volgende, zoo veel fondsen als slechts mogelijk ware toestaan voor de marine, doch hij beschouwt deze begrooting als rustende op een onuitvoerbaar stelsel en zal er daarom, tenzij zij beter ingelicht worde, tegen stemmen.

Hij vraagt of de minister wel eens heeft nagegaan wat de volkomen uitvoering van zijn stelsel aan den staat zal kosten. Volgens de berekeningen des ministers zou de marine een kapitaal moeten vertegenwoordigen van ƒ 41,480,000; terwijl, volgens de laatste organisatie in 1841 door den koning vastgesteld, de marine een kapitaal van 28 millioen zoude representeren. Nooit heeft men echter eene goede organisatie tot stand kunnen brengen, omdat men niet wist waarop de marine zou steunen. Nu wil hij gaarne aannemen dat Nederland, waar het de verdediging van het vaderland geldt, gedurende eenige jaren een aantal millioenen kan toestaan, maar hij wijst er toch op dat alsdan in staat van vrede de krachten des lands worden uitgeput. Hij weet wel dat er velen zijn die alleen vragen wat de staat eigenlijk noodig heeft, waarover dan veel valt te twisten, maar naar zijne meening is het wel degelijk de vraag: hoe men in die behoefte kan voorzien.

Het geldt hier niet eene begrooting voor een of twee jaren, maar wel eene die op een stelsel steunt. Volgens dat stelsel moet de begrooting voor marine, met inbegrip van Indie, jaarlijks tot 12 millioen stijgen. Nu doet hij uitkomen dat hij in menig opzigt met den minister omtrent het aangenomen stelsel verschilt, en dat de berekeningen, die daarop steunen, naar zijn oordeel ook falen. Hij betoogt dat de begrooting in volgende jaren weder zal moeten klimmen, en dat men dan weder eenige millioenen uit de indische kas trekken kan.

Maar naar zijne meening komt het volkomen op hetzelfde neder of men de gelden uit de nederlandsche of de indische kas trekt. Hij erkent al het moeijelijke om een stelsel aan te nemen en om uit te maken wat een staat noodig heeft, ook in verband met zijne kolonien. Maar hij toont tevens aan dat, als men eens het getal schepen heeft, dat de minister zich heeft voor oogen gesteld, men ze ook moet gebruiken, of men loopt gevaar dat ze, zoo als vroeger, in de dokken verrotten of op de helling liggen. Hij zou dus wel een ander stelsel nopens het getal en den aard der schepen wenschen aangenomen te zien, terwijl zijns bedunkens de zeemagt, die hij bedoelt, in tijd van oorlog veel meer nut zou kunnen aanbrengen.

Wat de algemeen geuite klagt van het verval der marine

betreft, acht hij die overdreven, vooral met het oog op het voltallige korps officieren en de voorziening in de bestaanhebbende behoefte aan manschappen en onderofficieren.

Wat de activiteit aangaat, wij tellen op dit oogenblik nog ruim 6000 man. De minister stelt zich een getal van 6,400 voor. Eene vroegere staats-commissie berekende het op 5,500. Wij hebben dus een middencijfer, zoo dat ook daarin geen bewijs voor het verval der marine gelegen is. Wat de schepen aangaat, de minister erkent zelf in de stukken dat zij aan de vereischten van goede oorlogschepen voldoen; wat de bewapening als anderzins aangaat. Op de werven is het diepverval ook niet van toepassing.

Ten opzigte van het materieel erkent hij dat er eenige achteruitgang is, maar niet zoo aanzienlijk als men opgeeft. Het moest, volgens de laatste organisatie, 28 millioen representeren. Volgens de opgave des ministers bezit het nog een kapitaal van 23½ millioen. De achteruitgang in het materieel bedraagt dus 4½ millioen, let men nu op de gedane aanvrage, dan komt men tot die slotsom, dat er ¼ tot aanvulling en ¾ tot uitbreiding gevraagd wordt, met andere woorden 4 millioen tot herstel en 12 à 13 millioen tot uitbreiding der marine.

Hij wijst verder op het hooge belang der zaak en verklaart nog steeds de meening aan te kleven dat zoo wel het materieel als het personeel wordt opgeofferd aan 's rijks werven. Eenmaal opgedrevene uitgaven te bekrimpen herinnert hij, dat later hoogst moeijelijk zou zijn. Intusschen verwacht hij dat de begrooting wel met groote meerderheid zal worden aangenomen en ook in dat geval verzoekt hij den minister met aandrang zijne wenken zoo veel doenlijk te behartigen, terwijl hij verklaart dat niemand meer achting voor den persoon van den minister kan hebben dan hij.

Er is, eindigt spreker, veel uitgeweid over het verval der marine. Dat woord werd telkens vooropgezet. Hij heeft in den aanvang zijner rede de beteekenis er van doen kennen, maar hij wil thans met deze opmerking besluiten. Het zal met dat woord „verval" gaan als met de aprilbeweging. Eerst eene algemeene expressie, daarna een mouvement spontané, vervolgens oplossing in een apaisement, en eindelijk zal de onpartijdige geschiedenis doen blijken dat het niet anders dan eene ondeugende politieke beweging is geweest.

Ook hij wil eene goede regeling, ook hij wenscht dat men goede grondslagen aanneme. Hij hoopt dat het den minister zal gegeven zijn eene geheele en krachtige marine daar te stellen, waardoor hij den dank van het korps zeeofficieren en de erkentelijkheid van Nederland zou deelachtig worden.

De minister van marine is aan het woord, doch wegens het vergevorderde uur wordt het vervolg der beraadslagingen bepaald op aanstaanden maandag des morgens ten 11 ure.

Nadat de commissie van verzoekschriften eenige verslagen had uitgebragt, wordt de vergadering tot maandag gescheiden.

Zitting van den 3 december.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over hoofdstuk VIII (departement van marine).

De minister van marine vangt aan met de bestrijding van de opmerkingen, in de zitting van zaturdag jl. door den heer Ter Bruggen Hugenholtz gemaakt, dat het verval der marine niet zoodanig is als men het doet voorkomen en bij welke gelegenheid die spreker te kennen gaf, dat hij de deugdelijkheid van het stelsel niet ten volle kan beamen. De minister zal vooraf iets over het stelsel der zeemagt zelf zeggen en daarna de bijzondere bezwaren opnemen. Hij staat kortelijk stil bij de geschiedenis van het stelsel, ten vorigen jare bij de begrootings-wetten aangeboden. Dat stelsel is, in korte woorden, gegrond op de behoeften van het rijk en zijne kolonien, op de verdediging onzer zeegaten en de aankweeking van zee-officieren.

De regering heeft haar stelsel ten vorigen jare uiteen gezet zonder te willen, dat de kamer in haar afzonderlijk onderzoek zoude geprejudiceerd worden. Hij houdt het er voor dat de kamer thans het stelsel zal onderzocht hebben, en nu stonden aan de regering bij de aanbieding dezer begrooting drie wegen open: of de regering moest een nieuw stelsel aanbieden en daartoe bestond geen reden; of zij kon zonder een vast stelsel gelden aanvragen, hetgeen haar evenmin doelmatig voorkwam; of zij moest het aangenomen stelsel blijven volgen en zorgen dat de besteding der gelden in de zelfde rigting plaats had. Die weg heeft de regering dan ook ingeslagen en zij wil voortgaan met het zelfde stelsel van aanbouw van schepen. Daar de regering nu meent, zoo als de minister zoo even opmerkt, dat de kamer [illegible] het stelsel heeft onderzocht, en daar hierover reeds in het voorloopig verslag is gehandeld, zoo kan de minister zich, na de repliek in de memorie van beantwoording, thans van breedvoerige uiteenzetting onthouden onder referte aan die beantwoording.

Hij licht echter het stelsel eenigzins nader in de bijzonderheden toe; hij meent, dat de kosten nog zullen meevallen, en dat wat het kostbare er van betreft, dat niet zoo zeer het stelsel betreft, als wel het hebben eener marine. Daarin ligt de kostbaarheid, maar zij wordt gevorderd door onze behoeften. De minister zal nu niet over de cijfers en onderdeelen handelen en in allerlei vergelijkingen treden. Er is echter een middel om alle beoordeeling gemakkelijk te maken over de vraag, of de marine te kostbaar is, namelijk door eene vergelijking met andere kleine europesche mogendheden, en dan neemt hij tot grondslag Zweden en Noorwegen en Denemarken, welker marine en maritieme kustverdediging grooter en dan ook kostbaarder zijn dan de onze.

Maar er is nog een ander voornaam punt, waarvan wij nimmer het belang uit het oog mogen verliezen, en dat zijn onze kolonien. Er zijn toch geene kolonien, zegt de minister, zelf niet de britsch-indische voor Groot-Brittanje, die zijn, wat onze indische bezittingen voor ons zijn. De minister doet voorts uitkomen, dat het stelsel zoo wel geeigend is aan tijden van vrede als in oorlogstijd.

Na de opmerkingen van den heer Ter Bruggen Hugenholtz wederlegd, en aangetoond te hebben dat het verval der marine niet zóó ingebeeld is als dit lid zich voorstelt, wijst zijne exc. er op dat ook zijn voorganger dit reeds voor eene onwederlegbare daadzaak hield.

Zijne exc. merkt op dat de prijs der materialen 65 pct. hooger is dan vroeger en dat ook de machines veel geld kosten, zoodat de vergelijkingen door den heer Hugenholtz gemaakt, niet kunnen opgaan. Een beter middel van vergelijking is te vinden in de getalsterkte. Gaat hij nu na welke die sterkte, volgens het koninklijk besluit van 1843 moest zijn en welke zij wezen moet volgens het stelsel door den minister aangenomen, dan blijkt het dat bij zijne optreding een groot aantal schepen ontbrak. Ook het personeel is in geenen deele voltallig.

Wat de werven aangaat, erkent zijne exc. gaarne dat zij kostbaar zijn, maar geeft hij te kennen dat de vroegere misbruiken daar hebben opgehouden. Het zou nu ongeraden zijn thans in dit punt eenige verandering te brengen. Eerst wanneer de aanbouw meer zal zijn gevorderd, kan men overwegen welke verandering daarin nog gebragt kan worden. Overigens heeft de kamer bij elke volgende begrooting de magt het onderwerp der marine in nadere overweging te nemen. Hij zou het gewaagd achten nu tot eene vermindering over te gaan. Ten slotte geeft de minister eenige inlichting omtrent het gebeurde met de nieuwe schepen de Montrado en de Medusa. Beide schepen zijn hersteld en reeds naar hunne bestemming vertrokken. De kosten van dat herstel zijn niet zoo bijzonder groot geweest, als men in aanmerking neemt dat dit de eerste proeve was tot den aanbouw van zoodanige schepen hier te lande.

De heer van Deinse werpt een vlugtigen blik op het reeds ter zake van de marine in de laatste jaren voorgevallene.

Hij behandelt alleen het financiele punt. Hij wijst daarbij op den vroegeren tijd, toen onze marine in bloeijenden staat verkeerde. Zoo heeft hij aangeteekend gevonden dat wij 105 schepen hadden met 4551 vuurmonden, waarvan zee konden bouwen 81 schepen met 4016 stukken. Nu wordt er voorgesteld 60 schepen met 1500 stukken, zoodat er vroeger nog 19 schepen en 2516 stukken meer waren. Die vroegere opgave is niet geput uit een tijd van oorlog, maar zij slaat op een toestand van vollen vrede, toen de vloot alleen strekte tot bescherming van handel en scheepvaart. Desniettegenstaande werd er toen geklaagd dat onze marine niet op krachtigen voet werd ingerigt. Dat had plaats op een tijdstip toen er geen voordeelen uit de overzeesche bezittingen werden getrokken maar zij veeleer een voorschot van den staat van 10 millioen vroegen.

Uit een en ander trekt hij het gevolg dat het thans voorgedragen stelsel, wat de sterkte en de kosten betreft, niet overdreven kan genoemd worden.

De heer Storm van 's Gravesande heeft zich vroeger verklaard voor de begrooting, afgescheiden van het stelsel. Hij is het met den eersten spreker eens dat het thans geldt eene begrooting, die volgens het bepaalde stelsel blijvend zal worden verhoogd. Tot zijn leedwezen heeft hij echter nopens de eigenlijke kustverdediging nog geen bepaald stelsel bespeurd. In de hoofdzaak hangt er zijns inziens echter alles van af of wij 16 stoomfregatten niet alleen noodig hebben, maar ook met vrucht gebruiken kunnen. Daarvan stelt hij dan ook zijne stem afhankelijk, hoewel hij gelooft dat er meerdere behoefte aan kleine schepen zou bestaan, in verband waarmede hij een blik op de kaart werpt. Zoo wel voor de positie van den Helder als van het Hollandsche diep beschouwt hij kleine schepen als van veel grooter nut; de positie van de Schelde beschouwt hij geheel als van secondair belang.

Daarom heeft hij het altijd betreurd, dat men tot de opheffing van de werf te Rotterdam is overgegaan. Groote krijgs-operatien kunnen op de Schelde geen plaats vinden. Het zou er gaan als met den aanval der Engelschen in 1809 in Zeeland toen deze door de zeeuwsche koorts werden gedecimeerd. Toen wij met België vereenigd waren, was de positie van de Schelde van gewigt, om het land te dekken, b. v. met het oog op Antwerpen maar zoo men dat oogmerk nu had, dan stuitte men spoedig op het fort Bath, op Bergen op Zoom en op Noordbrabant.

De heer Dullert vestigt de aandacht op hetgeen er voorgevallen is met het stoomschip de Soembing, dat aan den keizer van Japan ten geschenke is gegeven. Uit de gewisselde stukken is het gebleken dat dit schip door den minister van marine aan dien van kolonien is verkocht en dat de laatste minister het aan den keizer uit naam der nederlandsche regering heeft aangeboden. Die verstrekking heeft plaats gehad met het doel om de goede betrekkingen met Japan te bevorderen, en de koloniale kas heeft de gelden aan de marine teruggegeven.

Uit de verder ontvangen inlichtingen is gebleken dat het nederlandsch opperhoofd in Japan den wensch geuit had dat er aan den keizer eene rijksstoomboot wierd aangeboden, aan welk verlangen werd voldaan. Voor het oogenblik wil hij niet onderzoeken of de minister van kolonien geregtigd was die uitgave en dat geschenk te doen. Hij wil dat voor een oogenblik aannemen, maar kan het niet toegeven. Maar dan vraagt hij of de minister van marine volgens de wet op de verstrekkingen tot dien afstand geregtigd was, en of we in het geval verkeeren dat 's lands dienst den afstand toeliet.

De keizer van Japan heeft nog besteld, dit is uit de ontvangen inlichtingen gebleken, twee stoomfregatten. Nu vraagt spreker of die ook zullen worden geleverd? Of die ook op onze werven zullen worden gebouwd? Of de meerdere kosten die dit op de werven zal te weeg brengen door den keizer van Japan zullen worden gedragen? Of we hier later ook eene geheel japanesche vloot zullen bouwen? Zoo heeft hij ook wel eens vernomen dat er door dien keizer jaarlijks gevraagd wordt om een groen paard te bezitten.

Wie weet of de regering geene pogingen zal aanwenden om dat groene paard te verschaffen. Spreker wenschte nopens het voorgevallene met het stoomschip Soembing nog wel nadere inlichtingen van den minister te bekomen. Is het overgegeven met of zonder bemanning? Hoe is het met de bewapening gelegen? Is het onttakeld? Zijn er overeenkomsten gesloten? Is een deel van de scheepsmagt ook aan den keizer van Japan geleend of afgestaan? Hoe wordt de betaling der soldij geregeld? Hij vraagt dit aan den minister van marine, of, zoo die hem niet mogt kunnen antwoorden, aan dien van kolonien.

Daarna wordt nog het woord gevoerd door de heeren van Franck, Thorbecke, Rochussen, van Golstein en de minister van buitenlandsche zaken, terwijl de heer Hugenholtz op zijne vorige rede nader terugkomt.

De minister van buitenlandsche zaken doet nog uitkomen dat het gebleken is, ten gevolge van een misverstand, dat de heer Hugenholtz nopens het gebeurde bij de optreding van den minister van marine, op veronderstellingen is afgegaan, en dat hij dus een geheel verkeerde blik in dat gebeurde heeft geworpen.

De minister constateert dit, omdat door de hoorders wel eens geloofd wordt dat, als een lid der kamer veronderstellender wijze spreekt, hij er dan wel meer van weet, maar dat de bescheidenheid hem weêrhoudt.

De verdere discussien worden verdaagd tot den volgenden ochtend ten 11 ure.

---

# Buitenlandsche Tijdingen.

## Engeland.

*Londen 2 december.* Algemeen wordt verzekerd dat de bank vergunning of uitnoodiging van het gouvernement zal ontvangen, om in de uitgifte van banknoten een half millioen pond sterling boven het tegenwoordige maximum te gaan. Dit kan zonder wijziging der bestaande wets-bepalingen betrekkelijk de bank geschieden, en is althans voor alsnog, het eenige hetwelk het gouvernement wil doen om te beantwoorden aan het van onderscheiden zijden geuitte verlangen naar eene ruimer uitgifte van bankpapier bij de tegenwoordige schaarschheid van klinkend ruilmiddel.

De staat der bank is in de met den 24 nov. jl. geëindigde week geenszins verbeterd.

— Van de zijde der onzen worden eenige zeer belangrijke bijzonderheden omtrent den staat van zaken in Azie medegedeeld; te belangrijker omdat de plannen en verrigtingen van Omer-pacha gewoonlijk met een geheimzinnigen sluijer zijn bedekt, zoodat men bij voorbeeld zoo goed als niets wist, ten aanzien van zijne beweging tegen Kutais. Dit maal ontvangen wij uitvoerige mededeelingen, in eene depeche van den britschen commissaris in Azie, den majoor Simmons, gerigt aan lord Clarendon en gedagteekend van den 7 november. Wij zien daaruit, in strijd met hetgeen sommige berigten hebben gemeld, dat Omer-pacha wel degelijk zijn leger aanvoerde, bij den aanval tegen de Russen aan de Ingur, en welk gevecht veel meer gewigt had dan een eenvoudig voorpostengevecht, zoo als men het genoemd had. Niet minder dan 20,000 man Turken, benevens eene sterke reserve, het halve bedrag van het vorige cijfer tellende, hebben aan den strijd deelgenomen. De goede uitslag schijnt beslist te zijn door eene omkeerende beweging, uitgevoerd door de linker-

zijde der turksche troepen, terwijl de aanvallers de minder goed verdedigde regterzijde bemagtigden en het centrum de geheele weerstandskracht der Russen en een onbekend aantal mingrelische troepen, die belast waren met de verdediging van het voornaamste punt van overgang, bezig hield. De Turken bleven meester van het terrein, van 6 legerwagens en eenige stukken geschut, wier aantal niet wordt opgegeven in het rapport, terwijl het verlies 68 dooden, 238 gekwetsten en 4 verminkten bedroeg. Het verlies der Russen wordt niet opgegeven, maar op het slagveld werden 347 lijken, waaronder 7 officieren begraven. Deze cijfers schijnen wel wat gering, in vergelijking van de aanzienlijke legermagt, welke wederzijds deelgenomen heeft aan den strijd, die verscheidene uren schijnt geduurd te hebben. De majoor Simmons geeft in dit rapport de namen op onzer officieren, die zich bij deze gelegenheid hebben onderscheiden.

## Duitschland.

Frankfort 30 november. Men hoort van wel onderrigte zijde verzekeren, dat de oostenrijksche en fransche gezanten te Karlsruhe, bij de badensche regering voorstellen zouden hebben gedaan, ten gunste eener schikking der kerkelijke geschillen met den pausselijken stoel.

— De bekende lombardijsche vorstin Christina Belgioso, die sedert 6 jaren uit haar vaderland verbannen was en in den laatsten tijd kommerlijk op eene pachthoeve in Klein Azie, letterlijk van den arbeid harer handen leefde, heeft van den keizer van Oostenrijk verlof gekregen naar Oostenrijk terug te keeren en krijgt haar vorstelijk vermogen weder.

## Frankrijk.

Parijs 3 december. Dezer dagen is door den minister van buitenlandsche zaken het volgende schrijven gerigt aan Frankrijks diplomatische vertegenwoordigers in het buitenland:

„Naar hetgeen van onderscheidene punten van Duitschland tot mijne kennis komt, heeft de door den keizer bij de sluiting der wereld-tentoonstelling gehouden rede een diepen indruk gemaakt, gelijk trouwens te verwachten was. Evenwel zou die rede niet overal gelijkelijk beoordeeld zijn, en zou zij uiteenloopende uitleggingen ontvangen hebben; zij is echter maar voor ééne uitlegging vatbaar, en bij de onzijdige staten was *geene misvatting mogelijk ten aanzien eener gezindheid*, die hun klaarblijkelijk alleen tot genoegen kan strekken.

„De keizer heeft gezegd dat hij spoedige en duurzame herstelling des vredes wenschte. Deze verklaring behoef ik niet nader aan te dringen, zij verstaat zich van zelf en heeft geene verduidelijking noodig.

„Door de uitnoodiging, aan de onzijdigen gerigt, om met dien wensch in te stemmen, heeft Z. K. M. genoegzaam doen blijken, hoe groot gewigt hij aan hunne meening hecht en hoe veel invloed op den loop der gebeurtenissen hij hun toekent. Zoo dacht hij trouwens altijd over hen, sedert het begin der diplomatische oneenigheid, welke den oorlog voorafging. De keizer is altijd van meening geweest, dat de onzijdige staten een heilzamen invloed op de besluiten der mogendheid, die den oorlog gesticht heeft, zouden hebben uitgeoefend, indien zij toen dadelijk hun oordeel over het geschilpunt hadden doen kennen. In het oog van Z. K. M. is het met die staten nog even eens gesteld, en kunnen zij door eene vaste en ondubbelzinnige houding den afloop verhaasten van eenen strijd, dien zij naar zijne overtuiging hadden kunnen voorkomen.

„In die overtuiging heeft de keizer de onzijdige staten uitgenoodigd om hunne gezindheid aan de oorlogvoerende mogendheden onbewimpeld te doen kennen en om het gewigt hunner meening te leggen in eene der schalen, waarin de krachten der beide partijen tegen elkander gewogen kunnen worden. Deze uitnoodiging, die dan ook door eene uit vertegenwoordigers van alle natiën bestaande schare toehoorders zoo goed is begrepen en zoo levendig toegejuicht, is alzoo niet anders dan eene plegtige hulde, gebragt aan het gewigt en den invloed der rol, welke in de tegenwoordige crisis aan de onzijdigen ten deele is gevallen.”

— De stoomboot Carmel, welke de turksche hoofdstad den 22 november had verlaten, heeft te Marseille de volgende tijdingen aangebragt: Sedert den bloedigen strijd welke in de straten van Konstantinopel heeft plaats gegrepen, gaan vele bewoners dier stad niet anders dan gewapend uit; de misdrijven waren er echter zeldzamer geworden. — Uit Sebastopol was berigt, dat de Russen het vuur van het noordelijk tegen het zuidelijk gedeelte dier stad verdubbelden. De ontploffing, welke den 15den der vorige maand nabij Sebastopol plaats greep, was veroorzaakt door de ontvlamming van 25 vaten kruid; het Molenpark was eerst later gesprongen; de uitwerking was zoo geducht, dat men eerst aan eene aardbeving dacht; het getal der daarbij omgekomenen gaat echter de 250 personen niet te boven. — Volgens de laatste tijdingen versterken de Russen Nicolaieff en de monden van de Dnieper en de Bug. Omer-pacha had den aanval op Kutais gestaakt in afwachting van geld om zijne troepen te betalen; 21 millioenen francs waren hem den 21 november van Konstantinopel toegezonden. Het gerucht wegens de overgave van Kars was nog door niets bevestigd. Vassif-pacha was op weg om de decoratien aan de bezetting van Kars te brengen, tot belooning van de verdediging bij den aanval op 29 september. De generaal Vivian, die zich steeds te Kertch bevond met het engelsch-turksche contingent, had verworven dat dit korps met 12,000 ottomannische soldaten zou worden versterkt. — Het engelsch-duitsch legioen, dat door de cholera gedecimeerd is, had het kamp moeten opbreken waar het was gevestigd, *waarna de epidemie had opgehouden; de directeur* der hospitalen, de heer Mac Gregor, was sedert het eenige nieuwe slagtoffer geweest.

## Belgie.

Brussel 1 december. Het ontwerp van wet, houdende bepalingen tegen den uitvoer van levensmiddelen en tot bevordering van den aanvoer derzelve, is in de afdeelingen der belgische kamer van volksvertegenwoordigers door vele leden geacht in een of ander opzigt niet ver genoeg te gaan. Dien ten gevolge zijn onderscheiden amendementen ingediend; en deze zijn ten deele door de centrale afdeelingen aangenomen en in het wetsontwerp gebragt. Zoo heeft zij met 4 van de 6 stemmen besloten, onder de artikelen, die in Belgie van invoerregten vrijgesteld worden, den visch op te nemen, en teven het gouvernement uit te noodigen om den afzet van producten der nationale visscherij te bevorderen door die langs den staatsspoorweg voor de helft van den tegenwoordigen vrachtprijs te vervoeren.

Verder heeft de centrale afdeeling eenstemmig besloten *den wensch te uiten, dat geene verhooging der gemeentelijke* accijnsen op levensmiddelen door het gouvernement bekrachtigd worde.

— Eene circulaire van den franschen minister van buitenlandsche zaken, strekkende tot toelichting der door keizer Napoleon gesproken woorden, is thans bekend geworden. (Zie onder de rubriek Frankrijk.) Toen dit stuk, waarin welwillendheid en opregtheid doorstralen, aan onzen minister van buitenlandsche zaken medegedeeld werd, kon hij geen antwoord geven dan dat Belgie uit pligt en niet uit verkiezing onzijdig zijnde, in de noodzakelijkheid was om zich van elke oordeelvelling of verklaring aangaande den tegenwoordigen oorlog te onthouden.

# Zeetijdingen.

Volgens brief van den gezagvoerder W. Blaakhert, was het fregatschip *Koning Willem II*, te Mauritius geheel gelost.

— Den 30 julij is van Hongkong naar Manilla gezeild en 3 augustus aldaar gearriveerd, het fregatschip *Phoenix*, gezagvoerder J. E. Verhulst, zijnde alles in besten staat.

— Op den 10 october is te Singapore gearriveerd het barkschip *Minerva*, gezagvoerder J. A. van Boven.

— Dingsdag is te Vlissingen binnengekomen de nederlandsche sloep *Sine Nomine*, gezagvoerder W. Loeff, van Hartlepool met steenkolen.

— Den 3 dezer is van Vlissingen naar zee gezeild de nederlandsche kof *Sancta Maria*, gezagvoerder Swart, naar Cork met tarwe.

# Laatste Nieuwstijdingen.

Koningsbergen 4 december.

Volgens hier ontvangen berigten uit St. Petersburg, zal aldaar eene groote krijgsraad gehouden worden. Al de generaals en admiraals, waaronder von Berg, Grabbe, Paniutine, Rudigar, met uitzondering echter van de kommandanten van Zuid-Rusland en Azie, zijn naar St. Petersburg ontboden.

# Handelsberigten.

Uit hoofde der herhaalde vermissingen van postduiven, ten gevolge van het ongunstige weder, is het ons onmogelijk gedurende dezen winter de graanmarkt van Oostburg in onze woensdagsche courant op te nemen. Tegen het aanstaande voorjaar hopen wij in de gelegenheid te zijn daarmede weder een aanvang te nemen.

## Graanmarkten.

Amsterdam 5 december.

In Tarwe werd niets gedaan. Gerst ƒ3 lager.

Raapolie op zes weken ƒ59½. Lijnolie op zes weken ƒ45.

Koolzaad (dadelijk) 107 p. vl.

Goes 4 december.

Winter tarwe ƒ17 a ƒ17,50. Rogge ƒ12,70 a ƒ13. Winter gerst ƒ8 a ƒ8,20, zomer dito ƒ7,60 a ƒ7,90. Paardeboonen ƒ9 a ƒ9,25. Bruine dito ƒ11 a ƒ11,50. Blaauwe erwten ƒ11 a ƒ11,50. Aardappelen ƒ2,50 a ƒ3,50. Boter ƒ1,10. Naar gerst en paardeboonen was veel vraag voor Belgie, en de overige artikelen alleen voor de comsumtie gekocht met weinig vertier, uit hoofde men algemeen de lagere stemming uit Holland was inwachtende.

## Slotprijzen der Effecten ter Beurze van Amsterdam

5 december. (Per telegraaf.)

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| Nederland. | Werkelijke schuld | 2½ | pct. | 62$\frac{5}{16}$ |
| | dito dito | 3 | „ | — |
| | *dito dito* | 4 | „ | — |
| | Handel Maatschappij | 4½ | „ | — |
| Rusland. | Oblig. bij Hope & Co. | 5 | „ | 102¼ |
| | dito dito 1828/1829. | 5 | „ | — |
| | Certific. dito 1840 | 4 | „ | 75⅝ |
| | dito bij Stieglitz | 4 | „ | — |
| | dito dito 1854 | 5 | „ | — |
| | Certific. van Inschrijving | 6 | „ | — |
| Spanje. | Oblig. Nieuwe Stukken | 1 | „ | 20$\frac{3}{16}$ |
| | Binnenlandsch | 3 | „ | — |
| Oostenrijk. | Oblig. Metaliek | 5 | „ | 63$\frac{5}{16}$ |
| | dito | 2½ | „ | — |
| | dito nieuwe betaalbaar Amst. | 5 | „ | 73¾ |
| Belgie. | Certific. bij Rothschild | 2½ | „ | 49⅛ |
| Portugal. | Obligatien | 3 | „ | 40⅜ |
| Spanje. | Amortisable schuld | | | 7¼ |
| „ | Bewijzen coupons | | | 4$\frac{1}{16}$ |
| Oostenr. | Oblig. nationale 5 pct. | | | 66$\frac{9}{16}$ |

**Beurs van Londen**, 3 dec. ten 12 ure. Consols 89⅝.

**Beurs van Weenen**, 3 dec. (Slotprijzen.) Metalliek 5 pct. 73½.

**Beurs van Parijs**, 3 dec. (Slotprijzen.) 4½ pct. compt 91,— 3 pct. 67,20.



# Weldadigheid.

De directie der Vereeniging tot het bezoeken der armen te Middelburg, met genoegen en voldoening ontwaard hebbende dat de Commissie tot spijsuitdeeling in hare inteekening-biljetten weder uitdrukkelijk de gelegenheid opengesteld heeft om de soepkaarten aan haar ter verdeeling toe te vertrouwen, neemt *de vrijheid de geachte inteekenaren met den meesten aandrang* te verzoeken om daaraan gevolg te geven.

Waar men dus geen bepaalde op goede kennis steunende bestemming voor zijne kaarten heeft, daar gelieve men die aan haar af te staan, terwijl zij zich ook nu weder bereid verklaart om de aanbevelingen van bepaalde personen en huisgezinnen in aanmerking te nemen, die men bij voorkeur verlangt begunstigd te zien. Bekend als de Vereeniging is met den waren toestand van al de armen alhier, zoo is zij niet alleen in staat de misbruiken tegen te gaan welke van de kaarten gemaakt worden en waarop vroeger zoo breedvoerig is gewezen, maar ook door hare

zorg wordt die spijs in billijke evenredigheid gebragt tot den waren arme, zonder onderscheid van godsdienstige geloofsbelijdenis, wijl de bemoeijingen der Vereeniging zich uitstrekken tot al de armen dezer stad, die aan verzorging, opbeuring en leiding behoefte hebben en zich die waardig gedragen.

De directie voornoemd,
Namens dezelve,
VAN REIGERSBERG VERSLUYS, voorzitter.
J. M. BRIEVE, secretaris.

Veere, den 1 december 1855.

Met blijdschap maken wij door deze dankbare melding van de bij ons op heden ingekomene gift groot ƒ 20. — ons door den notaris W. M. Snijder te Middelburg, namens R. aldaar, toegezonden.

Namens de Commissie ter buitengewone voorziening in den nood der armen,
J. A. VAN KAKUM, president.
M. J. VAN DEN HEUVEL, secr. en penningm.

# Advertentien.

Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van een Zoon M. J. HARVEY, hartelijk geliefde Echtgenoot van

Middelburg, B. H. CARP.
den 3 December 1855.

Heden overleed alhier de Heer REYNIER VAN HIERSCHOT, in leven Oud-Officier van Gezondheid bij het Nederlandsche Leger, in den ouderdom van ruim 64 jaren.

Groede, EENIGE VRIENDEN VAN DEN
den 30 November 1855. OVERLEDENE.

Heden overleed, tot mijne bittere smart, mijn geliefde Vader, de Heer J. D. VAN BAKELGEM, in den ouderdom van 76 jaren.

Middelburg, J. D. VAN BAKELGEM.
den 2 December 1855.

## BEKENDMAKING.

De Curator in den in staat van Kennelijk Onvermogen verklaarden Boedel van ALEXANDER AUGUSTUS MOOIJAART, te Colijnsplaat, geeft bij deze kennis, dat krachtens bepaling van den Heer Regter-Commissaris in dien Boedel, aan de concurente Crediteuren van denzelven, ten zijnen Kantore te Wolfaartsdijk, op Vrijdag den 21 December eerstkomende, eene som van ƒ 13,502,31 ponds pond gelijk, tegen Kwitantie aan voornoemde Crediteuren zal worden uitbetaald.

Wolfaartsdijk, den 4 December 1855.

De Curator voornoemd,
E. P. LENSHOEK.

Geborgen te Kortgene een **Eikenhouten Balk**, lang circa 20 Voet en gemerkt A. B. 301, met een Dubbel Anker. De daarop regthebbende vervoege zich bij den Burgemeester dier Gemeente, wonende te Colijnsplaat.

## STRAATWEG VAN VLISSINGEN NAAR KOUDEKERKE.

De Commissie van Beheer van opgemelden Weg brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, zoo tot betaling van het verschuldigde wegens Afkoop der **Tol- of Weggelden** op dezen Weg, over 1855, als tot het doen van Voorstellen tot Afkoop van den Tol over 1856, gelegenheid zal zijn bij den Ontvanger van den Weg, den Heer P. LOEFF te Koudekerke, van den 1, tot en met den 15 December aanstaande, en dat na dien tijd geene Voorstellen tot Afkoop voor 1856 meer zullen kunnen worden aangenomen.

Vlissingen, den 17 November 1855.

De Commissie voornoemd,
D. UYTTENHOOVEN, Voorzitter.
P. LOEFF, Secretaris.

## *CHINA.*

**Bijeenkomst** van de Leden der beide Vereenigingen tot bevordering van het Christendom onder de Chinezen, Vrijdag 7 Dec., des avonds ten half acht ure, in de Waalsche Kerk, waartoe ook alle belangstellenden worden uitgenoodigd.

J. H. GERLACH, Secretaris.

**Publieke Verkooping** op Vrijdag den 7 December 1855, des voormiddags 10 uren, op de Hofstede bewoond door ADRIAAN DINGEMANSE, onder de Gemeente Gapinge, van **50 à 60 APPEL- en PEERE-BOOMEN, 20 stuks OLMEN BOOMEN en eene partij Olmen Stammen en Tronken.**

De Notaris TH. VAN UYE PIETERSE zal, aan het **Venduhuis** van M. D. PRYES, in de Sint-Jacobstraat te **Vlissingen**, op Dingsdag 11 December 1855, des morgens 10 ure, Verkooping houden van eene partij

## MEUBELS EN HUISRAAD,

waaronder een Kabinet, Ladetafels, Bufetkasten, Bedden met toebehooren, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Pendule, Bloemvazen, Glas-, Porcelein- en Aardewerk, Koper, Tin, IJzer, Kagchels, Vuurhaarden, Vloerkleeden, Karpetten, Friesche en andere Klokken, eene partij Cigaren en wat verder zal worden bijgebragt.

Alles daags te voren te bezigtigen.

De Notaris D. I. VAN DER HORST SERLÉ zal op Donderdag den 13 December 1855, des avonds ten acht ure, in de Bovenzaal van de **Societeit de Vergenoeging**, op de Groote Markt te Middelburg, in het openbaar, bij opbod en afslag verkoopen:

1. **EEN HUIS EN ERF**, genaamd de Palmboom, staande en gelegen binnen Middelburg, in de Bellingstraat, wijk G no. 168;

2. **EEN PAKHUIS EN ERF**, genaamd de Zwarte Raye, mede staande en gelegen binnen Middelburg, in de Bellingstraat, wijk G no. 196;

De voorschreven Perceelen zullen daags vóór en op den dag der Verkooping door een ieder kunnen bezigtigd worden.

De Notaris TH. VAN UYE PIETERSE zal, op Vrijdag den 14 December 1855, des avonds ten zeven ure precies, in het **Hotel de Commerce** te **Vlissingen**, in het openbaar presenteren te verkoopen:

1. **EEN HUIS EN ERF te Vlissingen,** op de Groote Markt, wijk C no. 59, sectie E no. 740; Grondlasten ƒ 12,02;

2. **EEN DITO** aldaar, naast het voorgaande, wijk C no. 58, sectie E no. 741; Grondlasten ƒ 11,98;

3. **EEN DITO** aldaar, naast het vorige, wijk C no. 57, sectie E no. 742; Grondlasten ƒ 11,99.

*Alle drie bijzonder geschikt voor allerlei Nering.*

Daags te voren te bezigtigen, doch het eerste alleen op vertoon van een Toegangkaartje, bij den Notaris verkrijgbaar. — Informatien zijn te bekomen bij genoemden Notaris, bij wien Gelden verkrijgbaar zijn, mits op soliede Hypotheek.

**HOUT-VERKOOPING** op *Ter Hooge*, onder Koudekerke, Woensdag den 19 December 1855, om 10 ure des voormiddags, van circa 3 Bunders Essen, Elzen en Willigen HAKHOUT en eene partij Abeelen, Populieren, Beuken en Eiken BOOMEN.

De Notaris D. UYTTENHOOVEN zal, op Donderdag den 20 December 1855, des avonds ten 7 ure, te Middelburg, in het **Nederlandsch Logement** in de Abdij, presenteren te verkoopen de volgende

## HUIZEN EN ERVEN,

alle staande en gelegen binnen de Stad Middelburg:

Een HUIS en Erf op de Turfkaai, wijk H no. 180, Kadastraal bekend sectie C no. 170.

Een HUIS en Erf op de Turfkaai, wijk H no. 81, Kadastraal bekend sectie C no. 171.

Een HUIS en Erf op de Turfkaai, wijk H no. 182, Kadastraal bekend sectie C no. 172.

Een HUIS en Erf in de 's Gravenstraat, wijk I no. 260, Kadastraal bekend sectie C no. 256.

Een HUIS en Erf op de Nieuwehaven, wijk I no. 101, Kadastraal bekend sectie C no. 318.

Een HUIS en Erf op de Nieuwehaven, wijk I no. 102, Kadastraal bekend sectie C no. 319.

Een HUIS en Erf op de Nieuwehaven, wijk I no. 104, Kadastraal bekend sectie C no. 321; en

Een HUIS en Erf in de Sint-Janstraat, wijk I no. 187, Kadastraal bekend sectie C no. 177.

Allen daags vóór en op den dag van den Verkoop voor een ieder te zien.

## OPENBARE VERKOOPING.

Op Vrijdag den 21 December 1855, des avonds ten 5 ure, zal IZAAC TAILLIE, in het Gemeentehuis te **Kloetinge**, publiek en aan den meestbiedende presenteren te verkoopen:

## EEN KOEMELKERS-BEDRIJF,

bestaande in **Woonhuis**, **Schuur** en verderen **Timmer**, staande en gelegen nabij het Dorp Kloetinge, aan den Straatweg, met 5 Bunders 78 Roeden 78 Ell. **Hof, Boomgaard, Weide en Zaailanden**; zulks in 7 Perceelen en ook in massa. — Met toestemming der Verpachters zal hierbij in Pacht volgen ontrent 3 Bund. Bouw- en 4 Bund. Weiland.

Informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris A. SMALLEGANGE, te Goes.

**UIT DE HAND te Koop EEN HUIS,** gelegen op de Noordzijde van den Dam, over de Dambrug, gemerkt lett. N no. 1. Te bevragen bij den Eigenaar of bij den Heer P. DUMON TAK.

Te Koop in massa of bij partijen **600 stuks Zware YPEN (of zachte OLM) BOOMEN**, staande in de Weiden eener Hofstede, achter het Dorp Rilland, nabij de Bathsche Kade, in Zuidbeveland.

Te bevragen bij den Heer P. DUMON TAK, te Middelburg.

## EEN AANZIENLIJKE PARTIJ AFBRAAK,

waaronder ook zijn drie- à vierduizend Pannen, Deuren, Kozijnen, zware Eiken Balken, benevens twintig- à dertigduizend Steen, honderd last Brik enz., te koop te **Veere** op de Groote Markt en te bevragen bij D. SCHUILWERVE en A. MINDERHOUT Lz.

Middelburg, den 6 December 1855.

J. M. B. FRANSELLA is verhuisd uit den Kortendelft naar de Giststraat, lett. F no. 180; blijft voortgaan met het verkoopen, maken en repareren van

**PARAPLUIES, BAROMETERS, BLAASBALKEN** enz. Verzoekende beleefdelijk ieders gunst en recommandatie.

## PIANINO TE KOOP,

Zeven Octaven, uit een der beste Fabrieken van Parijs. — Te bevragen bij den Schrijnwerker MILBORN.

# POSTPAPIER

**Uit de beste Fabrieken van Angoulême**

is steeds in ruime sortering voorhanden bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg, en wordt naar verkiezing met Letters of Naam gestempeld afgeleverd.

**HET DEPOT VAN THEE** uit het MAGAZIJN van **OTTO ROELOFS & ZOONEN te Amsterdam**, is gevestigd: te Middelburg bij M. H BROEDER;
„ Zierikzee bij de Wed. VAN DE WALL;
„ Goes bij de Wed. M. C. MULDER.

De Theeën worden tot den zelfden prijs verkocht als in hun Magazijn te Amsterdam. Prijs-courant op franco aanvrage verkrijgbaar.

VERLOREN op Zondag den 2 dezer een **GOUDEN HORLOGIE-KETTING** met **Sleutel er aan.** — Die denzelven terug bezorgt bij de Uitgevers dezer Courant zal eene goede belooning genieten.

Op heden verloren een Gouden **MEDAILLONTJE** waarin Haarwerk. De Vinder wordt verzocht zulks bij de Uitgevers dezer Courant te bezorgen.

Men vraagt voor een Instituut in de Provincie Zeeland een **ONDERMEESTER**, die genoegzame bedrevenheid in de Fransche Taal en de overige gewone vakken van Onderwijs bezit, om met vrucht werkzaam te kunnen zijn. — Salaris geëvenredigd aan bekwaamheden. — Brieven franco onder letter P. aan DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg.

Bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg wordt uitgegeven:

## DICHTERLIJKE NALATENSCHAP

van

JAN FRANÇOIS BROUWENAAR.

MET EEN VOORBERIGT

van

J. J. L. TEN KATE.

PRIJS, gebonden in linnen bandje met vergulden titel en stempels, ƒ 1,25.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.